

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2023/2024-69)

26 HAZİRAN (2024)

UYUŞTURUCU KULLANIMI VE TRAFİĞİ İLE MÜCADELE GÜNÜ

Madde bağımlılığı, vücudun işlevlerini olumsuz yönde etkileyen maddelerin kullanılması ve bundan zarar görülmesine rağmen bu maddelerin kullanımının bırakılmamasını ifade etmektedir.¹ Psikoaktif maddeler, vücuda alındığında fiziksel, ruhsal birçok değişikliğe neden olan ve bağımlılık yapabilen maddelerdir. Psikoaktif ilaçların üretimi ve dağıtımının kontrolü ile ilgili uluslararası sözleşmeler mevcuttur. Bunlar; 1972 Protokolü ile değiştirilen 1961 Narkotik Uyuşturucu Tek Sözleşmesi, 1971 Psicotrop Maddeler Sözleşmesi, Narkotik Uyuşturucu ve Psicotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı 1988 Sözleşmesi'dir.²

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi (UNODC) tarafından yayınlanan 2023 Dünya Uyuşturucu Raporu'nda 2021 yılında 296 milyon kişinin uyuşturucu kullandığı, 39,5 milyon kişinin ise uyuşturucu kullanım bozukluğu yaşadığı belirtilmiştir.³

Uyuşturucu sorununun dünya çapında milyonlarca insanın hayatına dokunan çok yönlü bir sorun olmasının yanında etkileri de çok geniş kapsamlı ve karmaşıktır. Bu sorunla mücadelenin merkezinde bilimsel kanıta dayalı yaklaşımların benimsenmesinin zorunluluğu bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler tarafından 26 Haziran tarihi uyuşturucu kullanımının olmadığı bir dünya için mücadele etmek ve iş birliklerini güçlendirmek amacıyla "Uyuşturucu Kullanımı ve Trafikçi ile Mücadele Günü; *International Day Against Drug Abuse and Illicit Trafficking*" olarak belirlenmiştir.⁴

2024 yılı için tema "Kanıtlar açıktır: Korunmaya yatırım yapın" olarak belirlenmiştir. Bu yılki tema ile aşağıdaki noktalar vurgulanmıştır:⁴

Farkındalığı artırın: Kanıta dayalı korunma stratejilerinin zarar azaltma ve maliyet etkinliğine ilişkin farkındalığı artırın.

- Yatırımı savunun: Erken müdahale ve korunmanın uzun vadeli faydalarını vurgulayarak, korunma faaliyetlerine daha fazla yatırım yapılmasını savunun.
- Topluları güçlendirin: Topluları kanıta dayalı korunma girişimlerini uygulamak, uyuşturucu kullanımına karşı dirençliliği artırmak için gerekli kaynaklarla güçlendirin.
- Diyalog ve iş birliğini kolaylaştırın: Kanıta dayalı korunma uygulamalarını ve politikalarını geliştirmek için paydaşlar arasındaki diyalog ve iş birliğini teşvik edin.
- Kanıta dayalı politika oluşturmayı teşvik edin: Bilimsel araştırmalara dayanmasını ve en iyi uygulamalarla desteklenmesini teşvik edin.

¹ [İnternet] <https://www.yedam.org.tr/madde-bagimlilik> Erişim Tarihi: 13.06.2024

² [İnternet] https://www.who.int/health-topics/drugs-psychoactive#tab=tab_1 Erişim Tarihi: 13.06.2024

³ [İnternet] <https://www.unodc.org/unodc/en/data-and-analysis/world-drug-report-2023.html> Erişim Tarihi: 13.06.2024

⁴ [İnternet] <https://www.unodc.org/unodc/en/drugs/index-new.html> Erişim Tarihi: 13.06.2024

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ (2023/2024-69)

- Toplum katılımını sağlayın: Uyuşturucudan korunma programlarının tasarlanması ve uygulanmasında toplum katılımının önemi konusunda farkındalığı artırın ve toplumların korunma çabalarına katılımını sağlayın.
- Gençleri güçlendirin: Gençlerin uyuşturucudan korunma girişimlerini savunmaları için bilgi, beceri ve kaynak sağlayın.
- Uluslararası iş birliğini teşvik edin: Uyuşturucu sorununun küresel doğasını kabul ederek kanıta dayalı stratejiler geliştirmek ve uygulamak konusunda uluslararası iş birliğini teşvik edin.

⁵ [Internet] <https://www.unodc.org/unodc/en/drugs/index-new.html> Erişim Tarihi: 13.06.2024